

B 31549

L. 17. 16/55

ÚVOD

Lesnícky terminologický slovník zahrnuje termíny, ktoré sa týkajú špeciálnych lesníckych odvetví, teda lesnej ekonomiky, zariadenia lesov, lesnej ťažby, pestovania lesov, dendrometrie, ochrany lesov a lesných stavieb. V tomto slovníku teda nie sú napr. termíny botanické alebo zoológické, s ktorými sa v lesníctve taktiež hojne pracuje.

Termíny z takto úzko vymedzených odvetví lesníctva sú v slovníku zaradené podľa abecedy, a to v takom znení, v akom sa normálne používajú. Ak ide o dvojslovné pomenovanie, uvádza sa v poradí podľa začiatočného písmena (napr. normálny les pod písmenom n, systém lesnej správy pod písmenom s a pod.).

Pri termínoch sa uvádza stručné vysvetlenie pojmu. Ak je pre ten istý pojem alebo predmet niekoľko zaužívaných a správnych názvov, uvádzajú sa vedľa seba so znakom rovnosti, a to na tom mieste, kde sa podáva vysvetlenie. Okrem toho termíny, stojace na druhom a treťom mieste, v prípade takýchto rovnoznačných názvov uvádzajú sa aj na príslušnom mieste podľa abecedy, ale s odkazom na príslušné hlavné heslo. Toto hlavné heslo, uvádzané na prvom mieste, pokladáme za najvyhovujúcejší termín a odporúčame ho prednostne používať.

Nesprávne termíny sú vytlačené kurzívou a je pri nich odkaz na príslušné správne termíny.

Komisia pre lesnícku terminológiu pri Ústave sloven-

ského jazyka, ktorú viedol profesor Ing. Dr. František Papánek, sossbierala veľké množstvo používaných termínov a posúdila ich s hľadiska vecnej i jazykovej správnosti, pričom nikdy nespustila so zreteľa zásady marxistickej vedy, či už išlo o otázky odborné lesnícke alebo odborné jazykovedné.

Terminologiu jednotlivých odvetví spracovali títo súdruhovia: lesnú ekonomiku profesor Ing. Dr. František Papánek, pestovanie lesov prof. Ing. Ladislav Dérer, zariadenie lesov Ing. Dr. Ján Halaj, lesnú ťažbu prof. Ing. Anton Sokol, dendrometriu Ing. Dr. Ján Halaj, lesné stavby prof. Ing. Róbert Binder, ochranu lesov Ing. Július Jamnický. Jazykovým poradcom bol Dr. Ján Horecký.

LESNÍCKY TERMINOLOGICKÝ SLOVNÍK

absolútna lesná pôda

lesná pôda, ktorá nie je v pôdohospodárstve trvalo spôsobilá na iné používanie ako na ciele lesného hospodárstva

absolútna výtvarnica

výtvarnica vzťahnutá na kruhovú plochu meranú na spodku kmeňa (na pniakovom reze). Závisí len od stereometrického tvaru kmeňa

acidita lesnej pôdy

kyslá reakcia pôd, vyjadrená koncentráciou pH pod 7

akcesorická drevina

drevina vtrúsená do porastu do 5% zastúpenia

akostná prebierka

výchovný zásah, sledujúci vždy užšiu voľbu pre zaistenie čakateľov, schopných najvyššej tvorby hodnôt. Spočíva v pozitívnom výbere

akostný prírastok = kvalitný prírastok

zhodnotenie prírastajúcej drevnej hmoty zmenou sortimentu menejcenného na sortiment cennejší

analýza kmeňa = rozbor kmeňa

počtárske alebo grafické zobrazenie výšok, hrúbok a hmoty, resp. tvaru kmeňa v určitých vekových intervaloch, obyčajne 5 alebo 10 rokov

arondácia

zaokrúhľovanie hraníc lesného majetku

autochtónná drevina

drevina prirodzeného miestneho pôvodu

haliková sadba, pozri hrudová sadba

banské drevo

sortimenty určené pre baníctvo

bezkořenová sadenica = vrúbek = pcháčík = rezok

časť osi s niekoľkými pupeňmi, ktorú zapúšťame do vlhkej pôdy, aby vyhnala korenky

bezleste

časť lesnej pôdy, ktorá bezprostredne súvisí s výrobou lesa, ale je buď prechodne alebo trvale použitá na iný účel než plocha porastová (napr. prieseky, škôlky, cesty)

bežný prírastok

zväčšenie hmoty alebo inej taxačnej veličiny (výška, priemer, kruhová plocha) za dané časové obdobie

bíčovať, pozri ošľahávať

biogrupa = bioskupina

skupina stromkov, ktoré vstupujú do trvalého vzájomného vývojového vzťahu

bioskupina, pozri biogrupa

blatenie sadeníc

namáčanie korenkov sadeníc do rozriedenej hliny

bočný nálet

nálet vzniknutý na ploche vedľa materských stromov

bodová sejba

siatie semena alebo plodov jednotlivé

bôrik

bôrový lesík

borina

bôrový les

brázdová sadba

sadba do vyoraných brázd

brezina

brezový lesík

brutto-škola

škola čistého výnosu z lesa

bučina

bukový les

bukovina, spr. bučina

burina

škodlivá vegetácia v porastoch, rúbaniskách a škôlkach

clonný rub

spôsob prirodzeného obnovenia lesa v rúbaňovom hospodárstve rovnomerným postupným presvetlením materského porastu

čarodejné metly

shluk skrátenej vetvičiek, vznikajúci nadmerným vývojom pupeňov po podráždení hubou

čečina

drobné vetvovité ihličnatých stromov

čečinárka

primitívna koliba v lese, čiastočne zakopaná do zeme a prikrytá čečinou

čepiec

najvyššia vrstva v mli, kde je drevo poukladané ležmo

červená hniloba dreva

hniloba dreva, zapríčinená niektorými druhmi húb, charakteristická červenohnedou farbou rozkladajúceho sa dreva

čipkovanie

odstránenie časti kôry s guľatiny šachovite alebo v súvislých pásoch

číselník

prvotný záznam o vyťaženej drevnej hmote v lesnom hospodárstve

číslovačka

nástroj na očíslovanie jednotlivých kusov alebo hraníc dreva

číslovanie

označovanie jednotlivých kusov a priestorových metrov drevnej hmoty

čistenie kmeňov

prírodný odpad spodných haluzí, odumretých pre nedostatok svetla (pre hustý zápoj)

čistinka = polianka

trávnaté voľné miesto v lese

čistka

výchovný zásah, založený na negatívnom výbere; spočíva v odstraňovaní druhov a tvarov nevyhovujúcich jedincov len v hornej úrovni alebo nad úrovňou (podľa Schädalina)

čistota semena

pomer množstva semena k nežiadúcim primiešaninám

čistý výnos z lesa

označenie buržoáznej lesnej ekonomiky pre rozdiel medzi ročným výnosom a ročným nákladom hospodárskej skupiny

čistý výnos z pôdy

označenie buržoáznej lesnej ekonomiky pre rozdiel medzi hodnotou výnosov a nákladov porastu, premietnutých prolongačným alebo diskontným počtom do porovnávacieho časového okamihu

črtač, pozri črták**črták = črtač**

nástroj, ktorým označujeme stromy vyškraibaním čiarového znaku

črvotočivosť dreva = navŕtané drevo

nesprávne označená chyba dreva, zavinená chrobákmi požírajúcimi drevo

črvotočivosť

poškodenie dreva črvotočmi (Anobidae)

dendrometer

prístroj na meranie hrúbok stromov, stojacich v neprístupných výškach

deštruktívna hniloba dreva

hniloba dreva, pri ktorej sa rozkladá najprv celulóza, kým lignín ostáva zachovaný

distribučný sklad, pozri hlavný sklad

dĺžka cyklu výrobného procesu

časový úsek, za ktorý jeden plm prejde všetkými operáciami výrobného procesu

dolková sadba, spr. jamková sadba

dolný sklad, pozri hlavný sklad

doplnenie

vyšadenie medzier v kultúrach a porastoch

dorub

dokončenie mýtnej ťažby porastu

drahotný prírastok

zhodnotenie prirastajúcej drevnej hmoty v dôsledku rozdielu cien tých istých sortimentov v rôznom čase

drevár

každý pracovník v distribúcii dreva a v priemysle na spracovanie dreva

drevná zásoba

tradičné označenie pre lesné stromovie

drevorobotník

robotník zamestnaný pri spracovaní dreva. Nesprávne sa takto označuje drevorubač

drevorubač = drevotár

robotník pracujúci v lese na stínaní stromov a pripravujúci drevo zoŕatých stromov pre výrobu alebo potrebu

drevotár, pozri drevorubač**drobné úžitkové drevo**

úžitkové drevo okrem gulatiny a rovnaneého dreva

drúčina

guláče vyrábané z tenčiny; metrovica neštípaná do 7 cm hrúbky

dubina

dubový les

dúbrava

dubový les, obyčajne v nížinách

dvojmužná píla

píla pre prácu dvoma osobami

dýchová guľatina

guľatina na výrobu dých krájaním

dymníky

dierovité otvory cez pokrývku míle na pripustenie minimálneho množstva vzduchu, potrebného pre zuhoľňovací proces

ekonomická drevina, pozri hospodárska drevina

enkláva

cudzí pozemok, obkolesený so všetkých strán vlastným majetkom

etát, pozri výrubok

etáž = **poschodie**

korunová úroveň

exkláva

vlastný pozemok, obkolesený so všetkých strán cudzím majetkom

fakľa

šachta vytvorená 3—4 kolmi v strede míle, vyplnená suchými drevenými odpadkami na zapálenie míl

faktor

predný robotník v drevorubačskej skupine

fasciácia = **páskovitost**

abnormálny zjav, spočívajúci v rozšírení osí rastlín do plochy

finančné obmýtie, pozri obmýtie najvyššieho dôchodku z pôdy

front práce v lesnej manipulácii

miesto, kde sa vykonávajú práce a kde sú rozmiestnené pracovné stroje a nástroje i pracovné sily

fungicíd

chemický prostriedok na ničenie húb

furnierová guľatina, pozri dýchová guľatina

fúzy

vláknitý úlom medzirezu na kmeni

fyzický vek stromu (porastu)

počet rokov, ktorý uplynul od vzniku stromu (porastu)

géč, pozri zarovnávač

generátorové drevo

drevo určené ako pohonná látka pre spaľovacie motory

guľáč

neštípané poleno, hrubé 7 až 13 cm

guľatina

kmeň v pôvodnom okružlom tvare v rôznych dĺžkach

guľatina na lúpanie

guľatina vytriedená na výrobu dých lúpaním

háj

izolovaná lesná parcela menšej rozlohy

hájenka, pozri hájovňa

hájenstvo, pozri lesný ochranný okres

hájnik

lesný zamestnanec s nižšou kvalifikáciou, konajúci v lesnom hospodárstve ochrannú službu

hájnny, spr. hájnik

hájovňa

sídlo hájnika

háľka

výtvor rastliny, vznikajúci ako reakcia na dráždenie určitými druhmi hmyzu

haluzina = **konárina**

palivový sortiment vyrobený z tenčiny

hladové výhonky, pozri hladovky

hladovky

výhonky drevín, charakteristické svojou krátkosťou, ako aj drobnosťou listov, resp. ihlíc. Vznikajú pri nedostatku živín v pôde

hlavná drevina

základná hospodárska drevina

hlavná ťažba

ťažba dreva a kôry

hlavný porast

vlastný nositeľ prírastku porastu; patria k nemu všetky stromy, ktoré sa s hospodárskeho hľadiska za daných okolností normálne vyvíjajú

hlavný sklad = dolný sklad = distribučný sklad

sklad dreva pri verejnej železnici alebo inom verejnom dopravnom prostriedku, na ktorý sa sústreďuje (dopravuje) drevná hmota z lesných skladov

hluché semeno

semeno neklíčiace z fyziologických príčin

hmota na pni

drevná hmota stojaceho stromu alebo porastu

hmotové tabuľky

tabuľky používané na určenie drevnej hmoty stromov na stojato. Hmota je tu udaná pre jednotlivé dreviny ako funkcia prsného priemeru stromu a výšky

hmotové tarify

hmotové tabuľky zjednodušené pre užití lokálny stanovitý typ porastov. Hmota stromu podľa drevín je v nich udaná ako funkcia prsného priemeru

hniezdová sadba

sústredenie väčšieho počtu semien toho istého druhu na menšej ploche tak, aby si tieto mohli vytvoriť vlastné prostredie a mohli lepšie odolávať nepriaznivým vplyvom okolného prostredia (sokupenie môže byť pravidelné alebo v hlúčkoch)

hniezdová sejba

sústredenie väčšieho počtu semien toho istého druhu na menšej ploche tak, aby tieto po vyklíčení mohli vytvoriť vlastné prostredie a aby mohli lepšie odolávať nepriaznivým vplyvom okolného prostredia (podľa Lysenka)

hodnota dreva na pni

1. hodnota lesného stromovia, vyplývajúca za kapitalizmu z pozemkovej renty,

2. hodnota lesného stromovia, daná v socializme množstvom spoločenskej práce potrebnej na výrobu lesného stromovia

hoľa

plocha vysokých hôr nad hranicou stromovej vegetácie, krytá trávny porastom

hoľá rúban

časť lesa vyrúbaná na súvislej ploche

holina

lesná pôda zbavená dočasne lesného stromovia

holomráz

zmrznutie pôdy bez snehovej pokrývky

holorub

časť lesa vyrúbaná na súvislej ploche ako výsledok holorubného hospodárskeho spôsobu

holorubné hospodárstvo, pozri rúbaňový hospodársky spôsob

holoseč, spr. holorub

holožer

stupeň žeru, pri ktorom hmyz prakticky úplne ožerie listie alebo ihličie stromu alebo porastu

hora

ľudové alebo básnické označenie pre les

horár

lesný zamestnanec s nižšou kvalifikáciou, konajúci v lesnom hospodárstve pomocno-technickú a ochrannú službu

horáreň

sídlo horára

horársky okres

jednotka prevádzky lesného hospodárstva v systéme lesných správ

horná drevina

1. drevina tvoriaca v dvoch a viac úrovňových porastoch hornú úroveň,

2. nesprávne označenie pre úrovňové stromy v porastoch s jednou úrovňou

horný sklad, pozri lesný sklad

hospodárnica

umelá rozdeľovacia čiara, ktorá omeľuje mýtné články

hospodárska drevina = ekonomická drevina

drevina žiadúca s hľadiska hospodárskej potreby

hospodárska skupina = hospodárska trieda

časť hospodárskeho celku, majúca rovnaký hospodársky účel

hospodársky celok

súbor lesných častí obhospodarovaných podľa jedného hospodárskeho plánu

hospodársky lesný plán = hospodárska lesná osnova

plán úpravy lesa, t. j. súbor poznatkov a hospodárskych opatrení, ktoré upravujú výrobu lesa v čase a v priestore tak, aby sa dosiahol hospodársky účel

hospodársky spôsob

spôsob ťažby a obnovy lesa (môže byť rúbaňový alebo výberkový)

hospodársky tvar

charakteristika obnovy lesa podľa toho, či sa les obnovuje zo semena alebo výmladkami (pozri les vysoký, stredný a nízky)

hrabanka

nezotletý kryt lesnej pôdy, ktorý vznikol z odpadu stromov a iných rastlín

hranica

rovnané drevo uložené do hranolového tvaru

hrča

časť haluze zarastená v dreve

hrčovitost dreva

chyba dreva zavinená hrčami

hrobčeková sadba

sadba do jamôk vyhĺbených v záhrobcach nad okolným terénom

hrubina

hmota všetkých nadzemných častí stromu, t. j. kmeňa aj vetví, ktoré sú na tenkom konci (včítane kôry) hrubšie ako 7 cm

hrúbková trieda

interval prsného priemeru, slúžiaci na charakteristiku hrúbkového rozloženia stromovia

hrúbkový stupeň

interval prsného priemeru, v ktorom sa pri priemerovaní štatisticky zisťujú početnosti stromov podľa hrúbky (podľa prsného priemeru)

hrudová sadba = balíková sadba

sadba sadenic vyzdvihnutých so zemou obalujúcou koreňky

húseničie hniezdo

miesto, kde húsenice niektorých druhov motýľov žijú pospolu vo väčšom počte; zpravidla je charakterizované opradením, trusom a svlečenými kožkami húseníc
húseník, spr. húseničie hniezdo

chomáčiková sadba

sadba niekoľkých sadenic do jednej jamky

chránený les

čiastočná alebo úplná lesná rezervácia

chrobačiar

strom na koreni, napadnutý škodlivými druhmi chrobákov (kôrovcami)

ideálny vzorník

vzorný kmeň pre určenie drevnej hmoty porastu; takýto kmeň sa kubikuje vhodnou metódou na stojato, teda sa nestína

imelovitost

chyba dreva spôsobená imelom

insekticíd

chemický prostriedok na ničenie škodlivého hmyzu

iver

trieska vypadajúca pri stínke pri rúbaní sekerou

izolačná priekopa

priekopa používaná v lesníctve proti šíreniu škodlivého hmyzu, húb a požiaru

jamková sadba

sadba do priehlbínky v úrovni terénu

jasenové ružice

nádory na kôre jasenov, spôsobené podráždením kôrovotvorného pletiva zrelostným žerom chrobákov rodu *Hy-lesinus*

jasina = jasenina

jasenový les

jedlina

jedľový les

jednomužná píla

píla pre prácu jednou osobou

jednotný výškový grafikon

typizovaný tvar výškového grafikonu, t. j. schematizovaná forma korelačného vzťahu medzi prsnými priermi a výškami stromov drevín v porastoch. Sú so-
stavené pre rôzne dreviny podľa bonity porastov a podľa vegetačnej oblasti

jelšina

jelšový les

kátač

ťažká sekera na štiepanie dreva

kalamita

prírodná katastrofa, ktorá postihla les

kalit', zakalit'

namočiť koreňky sadenic do hlinitej kaše

kamerálna taxa

staršia vzorcová metóda časovej úpravy lesného hospodárstva a metóda oceňovania lesa. Počíta etát z prie-

merného mýtného prírastku, zásoby skutočnej a nor-
málnej s pribratím vyrovnávacej doby

kán

nezarovnaná odpadková časť kmeňa na hrubšom konci po spustení stromu

klát

gulatina vyrezaná na náhodilé dĺžky

klčovanie

odstraňovanie pňa z pôdy spolu s hrubšími koreňmi

klčovať

odstraňovať pne z pôdy

klčidlo

technická pomôcka pre klčenie semien pri určovaní klčivosti semena

klčivosť

1. schopnosť prejsť z embryonálneho štádia do vege-
tačného štádia,
2. pomer počtu vzišlých semenáčikov k počtu vysia-
tych semien

klin

1. nástroj používaný na uvoľňovanie pily v reze pri
stínke stromu a na zaistenie smeru pádu stromu,
2. nástroj na štiepanie dreva

klinová rúbaň

rúbaň vnikajúca do porastu v tvare klina

klinovanie

vbíjanie klinov do podpilkú, aby píla pri stínke nebola
svieraná a aby sa kmeň naklonil do smeru pádu

kmeň

nadzemná časť stromu bez konárov

kmeňovina

vývojové štádium lesného stromovia, v ktorom stromy
majú už rozmery gulatiny

kolieskové skusné plochy

malé kruhové skusné plochy polomeru asi 3 m; tieto
plochy husto rozložené po celom poraste verne po-
dchycujú skladbu porastu (t. j. smiešanie drevín)

konárina, pozri halúzina

kontrolná metóda

1. spôsob hospodárskej úpravy lesa, založený na „kontrola“, ktorá spočíva v porovnaní dvoch stavov lesa, ich hmôt a prírastkov. Sústavné porovnávanie má za účel zvyšovanie prírastovosti lesa,
2. spôsob, ktorým zisťujeme stav škodlivého hmyzu v lese

koreňový nábeh

nepriavidelne zhrubnutá časť kmeňa tesne nad zemou, prechádzajúca do koreňov

koreňový výstrelok

koreňový výhonok

korkové útržky

zvrásnenie kôry, spôsobené poškodením peridermy mrazom

kôrová spála

1. odumretie kambia prílišným ohriatím slnečnými lúčmi,
2. poškodenie stromu vyvolané odumretím kambia

korózna hniloba dreva

rozklad dreva, pri ktorom sa najprv rozkladá lignín a až po ňom nastáva rozklad celulózy

krycia drevína, pozri melioračná drevína

korunný kryt

svislá projekcia korún stromov

košatý

adjektívum označujúce veľkú rozloženosť koruny stromu

kotlík

približne kruhovitý priestor v poraste, slúžiaci za východisko obnovy

kotlíkový rub

spôsob prirodzeného obnovenia lesa zakladaním stredisk zmladenia a ich postupným rozširovaním

krajská správa lesov

krajská administratívna jednotka lesného hospodárstva, zriadená pre lesnú produkciu

kremenité drevo = reakčné drevo

tvrdé a krehké červenšie drevo u smrek a jedle, vytvorené na mieste stláčanom nakloneným stromom alebo niektorým jeho orgánom

krokodíl

meradlo dĺžky kmeňov tvaru veľkého dreveného kružidla otvoreného na 1 m

kruhovú plocha, pozri kruhovú základňa

kruhovú skusnú plocha

skusná plocha geometrickej formy kruhu s rôznym polomerom podľa požadovanej veľkosti skusnej plochy

kruhovú základňa = kruhovú plocha

1. pri jednotlivom kmeni plocha priečného rezu vo výške 1,30 m nad zemou,
2. pri poraste súčet kruhových základní všetkých kmeňov v poraste

kružkovanie

zjav, pri ktorom živočchy poškodzujú viac-menej súvisle kôru vetví a kmeňa na ich obvode

kružkovať

prerušovať kambialnú vrstvu okolo kmeňa za účelom zániku stromu

kryt pôdy

účinkom všetkých rastlinných úrovní v lese na pôdu

kuklová kolíska = kuklové lôžko

miesto, kde sa kuklia larvy hmyzu

kuklové lôžko, pozri kuklová kolíska

kulisová rúbaň = pruhová rúbaň

rúbaň vo forme pruhu založeného v starom poraste

kvalitný prírastok, pozri akostný prírastok

kyjačina, pozri kyjanica

kyjaň, pozri kyjanica

kyjanica = kyjaň = kyjačina = okovanec = pucka
klátik z tvrdého dreva, nastoknutý na porisko v tvare kladiva, používaný pri stínke alebo pri štiepaní na vbíjanie klinov (často aj sekery)

lanová sústava

sústava lesného hospodárstva, v ktorom sa lesná plocha rozdeľuje na počet rúbanísk, ktorý sa rovná počtu rokov obmýtia. Je založená len na ploche

lanovať

spúšťať guľatinu dolu svahom a usmerňovať jej rýchlosť pomocou lana

lapací hrniec

hrniec, zapustený po okraj do zeme, na chytenie škodcov, hlavne hmyzu

lapák

1. (v širšom smysle) zariadenie, do ktorého nalieta alebo padá hmyz,
2. (v užšom smysle) zrúbaný alebo iným spôsobom vo svojej životnej činnosti oslabený a evidovaný strom, ktorý vyhľadávajú kôrovce na rozmnožovanie

larvová chodba

chodba, ktorú vyžiera larva hmyzu

lepopanie

opatrenie kmeňa po obvode lepiacim pásom, ktorý má zabrániť výstupu, prípadne sostupu škodlivého hmyzu po kmeni stromu

les

prírodný vegetačný útvar, ktorý sa stáva v lesnom hospodárstve výrobným prostriedkom

les nízkeho tvaru = nízky les

les obnovený z výmladkov

les stredného tvaru = stredný les

organické spojenie nízkeho lesa s vysokým lesom

les vysokého tvaru = vysoký les

les obnovený zo semena

lesné inžinierstvo

1. súhrn teórie študovanej poslucháčmi vysokej školy lesníckej,
2. lesnícky odbor vysokej školy

lesné ovocie

maliny, jahody, černice, brusnice a iné jedlé plody (okrem húb) v lese

lesné plodiny

huby a lesné ovocie

lesné riaditeľstvo

býv. administratívna jednotka lesného hospodárstva so širšou právomocou

lesné spoločenstvo

jednotka verejného práva, povinne sdružujúca vlastníkov lesa za účelom zalesňovania alebo spoločnej odbornej správy lesného majetku

lesné stromovie = drevná zásoba

súhrn živého, rastúceho dreva v lese

lesné stromovie normálneho lesa, pozri normálna zásoba

lesnícka spravoveda

disciplína, ktorej predmetom je správa a organizácia lesného majetku

lesnícke oceňovanie

1. disciplína, ktorej predmetom je určovanie hodnoty a ceny, aktív a pasív, nákladov a výnosov lesného hospodárstva,
2. činnosť smerujúca k určeniu hodnoty a ceny, aktív a pasív, nákladov a výnosov lesného hospodárstva

lesnícky

1. prívlastok označujúci to, čo patrí lesníkovi,
2. prívlastok označujúci to, čo sa vzťahuje na teóriu lesného hospodárstva,
3. prívlastok označujúci vzťah k lesnému hospodárstvu

lesníctvo

1. súbor teórie, týkajúcej sa lesného hospodárstva,
2. výrobné odvetvie, ktorého obsahom je lesné hospodárstvo,

lesná rezervácia

územie, na ktorom sa les za určitým cieľom zachováva v neporušenom stave

lesná služobnosť

služobnosť viaznúca na lesnom majetku, napr. služobnosť pastvy

lesná správa

administratívna jednotka lesného hospodárstva s užšou právomocou

lesná správna služba

činnosť lesného zamestnanca, zameraná na vedenie lesného závodu

lesná statika

disciplína, ktorej predmetom je určenie výnosnosti kapitalistického lesného podniku

lesná škôlka

pozemok pre pestovanie sadeníc

lesná úroková miera

snížená úroková miera, ktorú nesprávne používa škola čistého výnosu z pôdy pri výpočte rentability v lesnom hospodárstve

lesná výkonná služba

činnosť lesného zamestnanca, starajúceho sa o prevádzku v lesnom hospodárstve

lesná výroba = lesná produkcia

výroba lesného stromovia, resp. prírastku dreva

lesné družstvo

dobrovoľné združenie vlastníkov lesov do útvaru súkromného práva, pričom predmetom družstveného podnikania je len hospodárenie v združstvených lesoch (hospodárske družstvo) alebo na družstvo prechádza aj vlastníctvo lesa (vlastnícke družstvo)

lesné hospodárstvo

výrobné odvetvie zaoberajúce sa zakladaním, obnovovaním a zužitkovaním lesa

lesár

lesný robotník odborne vyškolený v stredisku pracujúceho dorastu

lesmajster

bývalý služobný titul lesného úradníka s vysokoškolským vzdelaním v určitej platovej stupnici

lesná administratívna služba, pozri lesná správna služba**lesná dohliadacia služba**

odvetvie štátnej správy, zaoberajúce sa vrchnostenským dozorom nad hospodárením v lese

lesná ekonomika

náuka o ekonomických zákonitostiach v lesnom hospodárstve

lesná kultúra

umele založený lesný porast vo svojom začiatočnom vzraste

lesná manipulácia

súbor úkonov v prevádzke lesného hospodárstva pri sťahovaní, doprave, uskladnení a odovzdávke dreva

lesná ochranná služba

činnosť lesného zamestnanca, ktorý stráži lesný majetok a dozerá naň

lesná politika

1. súhrn opatrení, ktorými spoločnosť upravuje postavenie lesného hospodárstva za daného spoločenského zriadenia,
2. náuka o hospodárskej politike, upravujúcej lesné hospodárstvo

lesná pomocno-technická služba

činnosť lesného zamestnanca, vykonávajúceho jednotlivé odborné úkony v lesnom hospodárstve podľa daných dispozií

lesná produkcia, pozri lesná výroba**lesná renta**

čistý výnos z lesa

3. výrobné odvetvie s príslušnou nadstavbou, ako jednota teórie a praxe lesného hospodárstva

lesník

1. osoba s odborným vzdelaním potrebným pre vedenie lesného hospodárstva,
2. osoba s odborným vzdelaním potrebným pre vedenie lesného hospodárstva a v ňom činná,
3. lesný zamestnanec pridelený poľnému v správe lesného hospodárstva

lesný

prívlastok označujúci vzťah k lesu alebo k lesnému hospodárstvu

lesný čert

sochorový prístroj na usmernenie pádu stromu proti smeru jeho váhy a na vytahovanie pňov z pôdy

lesný hospodár

osoba poverená správou lesného majetku

lesný hospodársky program

zjednodušený a sumárny hospodársky lesný plán zostavený pre maloles

lesný inšpektor

osoba poverená dozorom nad lesným hospodárstvom

lesný inžinier

lesník s úplným vysokoškolským vzdelaním

lesný kapitál

hodnota lesa s hľadiska kapitalistického podnikania

lesný ochranný okres (L. O. O.)

býv. časť poľsčia, v ktorej bola organizovaná služba pomocno-technická a ochranná

lesný podnik

podnik zaoberajúci sa lesným hospodárstvom

lesný priemysel

výrobné odvetvie, zahrňujúce lesné manipulácie

lesný priestupok

krádež alebo poškodenie spôsobené v cudzom lese

lesný sklad = hórny sklad

miesto určené a upravené pre prechodné uloženie dreva dopraveného z lesa

lesný úrad

1. štátny úrad, vykonávajúci vrchnostenskú právomoc vo veciach lesného hospodárstva,
2. správa lesného majetku

lesný zákon

zákon upravujúci lesné hospodárstvo

lesný závod

základná samostatná hospodárska a bilančná jednotka v lesnom hospodárstve

lesopolicajný priestupok

priestupok spáchaný majiteľom vo vlastnom lese

lesovňa

sídlo vedúceho poľsčia

letné rúbanie

stínka vykonaná v dobe miazgy

letnina

zelené vetvičky pripravené pre kŕmenie zveri v zime

lizina

obnaženie stromu v podobe úzkeho obdĺžnika pri ťažení živice

ľubová koliba

primitívna koliba, s vrchu a s bokov krytá kôrou získanou ľubovaním

ľubovanie

ľúpanie smrekovej kôry v dobe miazgy pre účely výroby triesla

ľúpanie (zverou)

poškodenie stojacich stromov strhovaním pruhov kôry zverou jeleňou a dančou

ľuštiareň

zariadenie na vylušťovanie semien zo šišíek

lužný les

les v páse zaplavovaných nížin

maloles

les malej rozlohy, obyčajne do 50 ha

maloplošné hospodárstvo

obnova lesa na malých plochách, kde proces obnovy môžeme bezpečne ovládať

manipulačná strata

rozdiel medzi hmotou dreva zistenou na stojato a hmotou zistenou pri odovzdávaní

materská chodba

chodba, ktorú vyžiera oplodnená samička kôrovcov za účelom kladenia vajíčok

materský porast

starý porast, určený na prirodzené zmladenie porastov

medzirez = zárez

prúžok kmeňa neprerezaný pri stínke medzi zátinkom a podpilkom

melioračná drevina = krycia drevina

drevina pestovaná pre zlepšenie stanovišťa

meradlo (rozvodu)

prístroj na meranie rozvodu zubov píly

metóda hospodárskej úpravy lesa

spôsob plánovania výroby lesa

metrovica

rovnané drevo v metrovej dĺžke

miestne (lokálne) výnosové tabuľky

výnosové tabuľky zostavené pre užšiu oblasť

míľa

vo vhodných tvaroch účelne uložené poľenové drevo na vypálenie uhlia

milierenie

zuhoľňovanie dreva v mĺľach

mínovanie

vyžieranie mezofylu listovej čepele larvami niektorých druhov hmyzu

miska

okrúhla, podlhovastá alebo štvorcová prekyprená plôška pre výsev drevín pod porastom alebo pre nálet

mimoriadna ťažba

ťažba, po ktorej nasleduje trvalá zmena spôsobu užívania lesnej pôdy

mladina

vývojové štádium lesného porastu, ktorý si už chráni pôdu

modrá hniloba dreva

nesprávny názov pre modré sfarbenie dreva spôsobené hubou *Ceratostomella pilifera*

morenie semena

preparovanie semena rôznymi látkami na ochranu proti škodcom

morfologická krivka kmeňa

čiara prieseku povrchu kmeňa s rovinou vedenou pozdĺžnou osou kmeňa. Je to priamka, parabola alebo neiloidická parabola

mrazová doska

prehľbená plôška na kmeni, zapríčinená poškodením kambia mrazom

mrazové jadro (u buku)

nepravé jadro vzniknuté vplyvom mrazu

mrazová lišta

pozdĺžna zavalenina na kmeni stromu, vznikajúca opakujúcim sa otváraním mrazovej trhlíny

mrazová rakovina

rozvrásnenie na kmeni stromu, zapríčinené opätovným poškodzovaním kambia mrazom

mrazová trhlina

pozdĺžna trhlina na kmeni stromu, zapríčinená nerovnomerným stiahnutím vonkajších vrstiev dreva pôsobením mrazu

mrazové mesačičky

nepravidelnosť v stavbe letokruhu, zapríčinená poškodením mrazom

mýtné percento, pozri mýtny ukazovateľ

mýtny

adjektívum označujúce zrelosť lesného porastu (resp. stromu) pre ťažbu v smysle žatvy (porovnaj „porubný“)

mýtny článok

ťažobne samostatná časť lesa so samostatným obnovným postupom

mýtny ukazovateľ = mýtné percento

ukazovateľ stanovený mýtnym typom

mýtny vek

vek porastu, v ktorom je tento zrelý pre výrub

mýtny výrubok

množstvo drevnej hmoty, určené na výrub z mýtnych porastov

mýtosväz

časť lesa omezená dvoma hospodárnicami, majúca toľko oddelení v určitom usporiadaní, na koľko periód je obmýtie rozdelené

nádejná hodnota porastu

očakávaná hodnota porastu

nádor

povrchová tvarová nepravidelnosť v stavbe pletiv, vyvolaná patologickým podráždením

náhodilá ťažba

neplánovaná ťažba spôsobená náhodilým prírodným zásahom biotickej alebo abiotickej povahy

nákladová hodnota porastu

hodnota lesného porastu, ktorú vypočítava škola čistého výnosu z pôdy tak, že do doby pritomnej prolonguje výrobný náklad porastu včítane čistého výnosu z pôdy v ňom nahromadeného a zúročeného

naklíčiť

pripraviť semeno, aby rýchlejšie vykľičilo

nálet

1. prirodzené nasemenenie drevín,

2. súhrn semenáčikov vyrastených z prirodzeného nasemenenia,

3. hromadné napadnutie stromu, resp. porastu škodlivým hmyzom

nadzemná hmota = stromová hmota

časť hmoty stojaceho stromu, ktorá je nad zemou

nárast

vývojové štádium lesného stromovia, do ktorého prechádza nálet alebo kultúra po svojom zaistení

násek

ťažobný zásah, ktorým sa úplne alebo čiastočne odstraňujú stromy na okraji porastu

lúpač = štyk

nástroj drevorubača na odkórnenie dreva

navalený strom

naklonený strom (majúci váhu)

návratná doba, pozri obežná doba

návrt

otvor, ktorý si zhotovuje chrobák, aby vnikol do drevnatej rastliny

navrtné drevo, pozri črvotočivosť dreva

negatívny výber

pestovateľská zásada, sústreďujúca sa na odstraňovanie chybných a nekvalitných stromov

nepravé jadro

jadro vzniknuté druhotne vonkajšími vplyvmi (najviac u buku)

nepravá výtvarnica = prsná výtvarnica

výtvarnica vzťahnutá na kruhovú plochu meranú v prsnej výške 1.30 m nad zemou

netto — škola

škola čistého výnosu z pôdy

neúplný výškový grafikon

výškový grafikon zostrojený len pre niekoľko hrúbkových stupňov dreveniny v poraste

nízky les, pozri les nízkeho tvaru

normálna výtvarnica, pozri pravá výtvarnica

normálna zásoba = lesné stromové **normálneho lesa**
zásoba v normálnom lese

normálny les

predstava vzoru lesa, ktorý je charakterizovaný so stránky dobovej výnosovými tabuľkami a so stránky priestorovej predstavou „normálnej“ hospodárskej skupiny

obežná doba = návratná doba

obdobie, v ktorom sa ťažba vo výberkovom lese vracia na to isté miesto

obchodná lesnícka náuka

disciplína, ktorej predmetom je podnikohospodársky styk lesného podniku

obmýtie najvyššieho hmotového výnosu

obmýtie, pri ktorom sa na plošnej jednotke vyrobí najviac hmoty

obmýtie, pozri obmýtna doba

obmýtie najvyššieho dôchodku z pôdy (najvyššieho výnosu

z pôdy) = **finančné obmýtie**

obmýtie, v ktorom kulminuje výnosová hodnota lesnej pôdy

obmýtna doba = **obmýtie** = **stínací obrat** = **stínací**

zvrat = **stínací turnus**

v rúbaňovom hospodárstve obdobie, v ktorom sa plánovaný mýtny výrub vracia do toho istého porastu

obnova

pestovateľská činnosť smerujúca k založeniu nového porastu

obnovná doba = **zmladzovacia doba**

obdobie, ktoré uplynie od vloženia prvých obnovných zásahov do úplného zrúbania horného porastu

obojuručný nôž (ľudove obručný)

nôž na odkôrnenie, čistenie a strúhanie dreva

obraciak, spr. **obracáč**

obracáč

náradie drevorubača, slúžiace na obracanie a uvalovanie guľatiny

obrastlík

nekvalitný strom, ktorý škodí susedným kvalitným stromom tým, že ich s boku dusí svojou širokou korunou

obrubná rúbaň

rúbaň rozširujúca sa od porastných okrajov

obtinačka

sekera určená na obklesňovanie kmeňov

obvodný horár

štátny orgán poverený bezprostredným výkonom štátneho spravovania lesov

oceňovanie lesov

1. stanovenie hodnoty lesa a jeho častí podľa učenia lesnej statiky,
2. činnosť smerujúca k stanoveniu hodnoty lesa a jeho častí podľa učenia lesnej statiky

očakávaná hodnota porastu

hodnota lesného porastu, ktorú vypočítava škola čistého výnosu z pôdy tak, že diskontuje na prítomnú dobu hodnotu, ktorú bude mať porast v dobe svojej mýtnej zrelosti

očeliť

okresať hranu na hrubšom konci guľatiny, aby sa dala ľahšie vyšmýkať alebo vytáhať

odborná správa lesov

správa lesov vykonávaná kvalifikovaným odborníkom na základe hospodárskeho plánu

oddenok

podzemná časť osi, zpravidla plazivá, šupinatá, ktorá nesie nadzemné osi alebo listy

odkôrniť

odstrániť kôru s dreva

odluka

rozčleňovací priesek, ktorý má za úlohu oddeliť porasty rôzneho veku s ohľadom na zabezpečenie mladšieho porastu proti vetru

odlupčivosť

kruhovitá trhlina smerom ročného kruhu

odmerná hmota

drevná hmota stromu (porastu) v zoťatom stave, teda drevná hmota po spracovaní na sortimenty

odnož

koreňový výhonok

odobierka dreva

prevzatie dreva vyrobeného drevorubačmi a jeho zavedenie do prvotnej evidencie

odvetvovanie

pestovateľský úkon smerujúci k zlepšeniu akosti stojacich stromov odstránením vetiev na spodnej časti kmeňa

ohnisko

menšia plocha, na ktorú je zpočiatku obmedzený hromadný výskyt hmyzu a z ktorej sa neskoršie šíri do okolia

ohryz

ožieranie pupeňov, listia, výhonkov a kôry stromov živočíchmi

ochrana lesov

1. činnosť smerujúca k zabráneniu poškodenia lesa,
2. náuka o tejto činnosti

ochranné priekopy, pozri izolačné priekopy**ochranný les**

les slúžiaci prevažne pre nepodnikové funkcie lesného hospodárstva

okliesnenie

pestovateľský úkon, ktorým odstraňujeme jednotlivé živé vetvy

okliesňovať

odstraňovať haluze, konáre odsekávaním alebo odpiťovaním pri samom povrchu kmeňa

okovanec, pozri kyjanica**okručle drevo**

drevná hmota v pôvodnom tvare, neštiepaná, nekresaná ani nerozpiľená v pozdĺžnom smere

okruhliak

neštiepané poleno o hrúbke 14 cm a vyššie

operácia

v lesnej manipulácii složka výrobného procesu stanovená deľbou práce, konaná na jednom pracovisku *osečné hospodárstvo*, spr. *víškové hospodárstvo*

oslobodzovanie

výchova v kultúrach a mladinách

ošľahávať = bičovať

poškodzovať terminálne výhonky mechanickým účinkom ohybných vetví susedných stromov (breza)

palivový výmet

palivové drevo najhoršej akosti

paséka, spr. rúbaň**páskovitosť, pozri fasciácia****pásová rúbaň**

rúbaň obdĺžnikového tvaru, založená v starom poraste

pásová skusná plocha

skusná plocha formy prúžku obyčajne 10.0 m širokého a bez dĺžkového obmedzenia

peň

časť kmeňa nad koreňmi, ktorá ostáva po zrubaní stromu

percento prírastku = prírastkové percento

percento prírastku niektorej taxačnej veličiny (hmoty, hrúbky, výšky, kruhovej plochy a pod.), charakterizujúce mieru relatívneho zväčšenia tejto veličiny

pestovanie lesov

1. súhrn všetkých znalostí a skúseností o zakladaní, obnovovaní a výchove lesov,
2. súhrn činnosti smerujúcej k zakladaniu, obnove a výchove lesa

pcháček, pozri bezkoreňová sadenica**plášť**

1. hlboké zavetvenie okrajových stromov porastu,
2. okrajový pás lesa, pestovaný na ochranu porastu pred vetrom

plecí výsek

pestovateľský úkon v podrastoch a mladinách, smerujúci k úprave druhovej skladby porastu

palivové drevo

drevo v lesnom hospodárstve určené na vykurovanie

plnometer (plm, m³)

kubická jednotka objemu dreva

porastová plocha

časť lesnej pôdy, na ktorej rastie les

pňovina

les vzniknutý z výmladkov

pôdny edafon

životné spoločenstvo rastlinných a živočíšnych mikroorganizmov a makroorganizmov žijúcich v pôde

podpílok

zárez pri stínke, ktorým sa oddelí kmeň od pňa

podrast

súhrn stromovej vegetácie pod ochranou materského porastu, vzniknutý prirodzene

podrastové hospodárstvo, pozri rúbaňový hospodársky spôsob

podsadba

sadba pod ochranou starého porastu

podsejba

sejba pod starým porastom

podsiatba, spr. podsejba

podtinačka

sekera určená na rúbanie pri stínaní stromu

podvalová guľatina

guľatina vytriedená pre výrobu podvalov

poľenové drevo, pozri rovnané drevo**polianka**, pozri čistinka**poliarenie**

dočasné pestovanie poľnohospodárskych plodín na holých rúbaniach

polesie

prevádzková jednotka lesného hospodárstva v systéme lesných úradov

poľesný

funkčný titul vedúceho poľesia

poloenkláva

cudzí pozemok obkolesený s troch strán vlastným majetkom

polom

prelamanie kmeňov stromov vetrom, snehom, prípadne inováťou alebo námrazou

polozarastená hrča

hrča len čiastočne pevne spojená s ostatnou drevnou hmotou

polyedria

zpravidla hromadné ochorenie húseníc niektorých druhov motýľov, ktoré nastáva pri zhoršení ich životných podmienok a pri ktorom sa v tele húseníc tvoria obyčajne telieska tvaru mnohostenov (polyeder)

pomocná drevína

spoločné označenie pre výchovné a melioračné dreviny

populačná hustota

počet jedincov hmyzu na plošnú alebo priestorovú jednotku

porast

stromové spoločenstvo toho istého zloženia podľa drevín, veku, bonity, zakmenenia. Vyžaduje tie isté pes-

tovateľské opatrenia a má rozlohu stanovenú inštrukciou

podružný porast

složka porastového stromovia, ktorá v danom čase na daných stanovištných podmienkach nie je s hospodárskeho hľadiska schopná normálne sa vyvíjať

porastná výška = stredná porastná výška

zvážený aritmetický priemer všetkých výšok stromov v poraste

porastný vzorník

strom v konkrétnom poraste, ktorý slúži ako reprezentant hmoty celého porastu

porub

drevná hmota získaná stínkou

porubná doba, spr. obmýtna doba

porubný

adjektívum, označujúce zrelosť jednotlivých stromov alebo ich skupín pre ťažbu s ohľadom na zvýšenie prirastovosti lesa (pozri „mýtny“)

porubný vek

vek, v ktorom je treba vyradiť strom alebo skupinu stromov s hľadiska pestebnej ťažby, sledujúcej zvýšenie prirastovosti lesa

posilňovací žer = regeneračný žer

požieranie rastlín dospelým hmyzom za účelom načerpania síl na ďalšie rozmnožovanie

postupný spôsob lesnej manipulácie

organizácia práce, pri ktorej tá istá pracovná skupina pracuje postupne vo viacerých alebo všetkých operáciách

pozitívny výber

pestovateľská zásada pri vyznačovaní stromov na ťažbu, sústreďujúca svoju starostlivosť na najnádejnejšie stromy, ktorým sa snaží dať možnosť zdarného vývoja postupným odstraňovaním menej nádejných stromov, ktoré na ne škodlivo dotierajú

požerok

špecifický a pre určitý druh hmyzu charakteristický obraz, ktorý vytvoril hmyz v asimilačných orgánoch, v dreve, v kôre alebo v plodoch pri prijímaní potravy a pri rozmnožovaní

pracovať (o dreve)

schopnosť drevnej hmoty meniť svoj objem aj tvar podľa zmeny množstva vlhkosti vsiaknutej do bunkových stien

pracovná čata

množstvo skupín, pracujúcich v jednom technologickom cykle lesnej manipulácie

pracovná skupina v lesnej manipulácii

skupina robotníkov, pracujúcich spolu v príslušnej operácii

pravá výtvarnica = normálna výtvarnica

výtvarnica vzťahnutá na kruhovú plochu meranú v určitej alikvotnej čiastke celej výšky, obyčajne v 1/10 alebo 1/20 výšky. Vystihuje stereometrický tvar kmeňa

prebierka

ťažba sledujúca výchovný cieľ

prebierková bunka

skupina stromov okolo jedného čakateľa (podľa Schädela)

predhriata mľa

po zapálení udržiavanie slabého ohňa v strede (vo fakli) mäle, ktorým sa drevo v mäli vysušuje a pripravuje na zuhoľnenie

predmýtna ťažba

ťažba dreva z prebierok

predrastavý strom

strom v rovnovekom poraste, vyčnievajúci nad korunou úroveň porastu

predrastlík

nekvalitný strom, ktorý škodí susedným kvalitným stromom tým, že ich shora dusí

predrastok

strom vynikajúci nad úroveň mladiny, pochádzajúci zo skoršieho náletu

premena

zmena dreviny alebo skladby lesa

premena lesnej pôdy

odlesnenie pôdy s úmyslom použiť ju trvale pre iný cieľ, než je výroba lesa

prerezávka

pestovateľský úkon, smerujúci k odstráneniu prebytočného počtu jedincov v prehustnutých mladinách

prestrihávať

preriedovať semenáčiky pre zaistenie ich vývoja odstrihnutím nadzemnej časti prebytočných jedincov

presvetlenie

uvolnenie alebo preriedenie korunového zápoja v starších porastoch

pretrhávať

preriedovať semenáčiky pre zistenie ich vývoja vytrhaním prebytočných jedincov

prevod

zmena jedného hospodárskeho tvaru na druhý

prevodná doba

obdobie, za ktoré sa prevedie hospodárska skupina jedného tvaru (hospodárskeho spôsobu) na iný tvar

pridružená drešina, spr. vtrúsená drešina

pridružená ťažba

ťažba ostatných produktov okrem dreva a kôry

priemierka

prístroj na meranie hrúbky dreva na ležato aj na stojato

priemerkovanie

taxačná meračská práca pri inventarizácii porastov, spočívajúca v zmeraní prsných priemerov všetkých stromov v poraste, t. j. v zmeraní všetkých priemerov vo výške 1,30 m nad zemou, počínajúc od určenej hrúbkovej hranice

priemerkovanie naplno

priemerkovanie stromov na celej ploche porastu

priemerný prírastok

priemerné zväčšenie hmoty alebo inej taxačnej veličiny (výška, priemer, kruhová plocha) od jej vzniku až po určený čas

priestorový meter (pr_m)

priestorová jednotka objemu rovnakeho dreva. Je to kocka rovnakeho dreva rozmerov 1,0 x 1,0 x 1,0 m

priestupkový denník

denník, do ktorého prisažný lesný personál zapisuje zistené lesné priestupky

prijem rúbaniska, spr. odobierka dreva

príprava dreva v lese

úkony od stínky v lese až po dopravu

prípravná drešina

drešina pestovaná pre vytvorenie stanovištných podmienok, umožňujúcich pestovanie hospodárskych drevín

prímiešaná drešina

drešina v miešanom poraste, ktorej zastúpenie nie je vyjadrené desatinou

prírastkomer, pozri prírastkový nebožiec

prírastkové percento, pozri percento prírastku

prírastkový nebožiec = prírastkomer

prístroj na získanie valcovitého vývrtu z kmeňa, používaný na určenie veku alebo prírastku stromu

prírastok

prirábanie hmoty alebo inej taxačnej veličiny stromu (porastu) — výška, priemer, kruhová plocha — vyvolané vzrastom stromu (porastu)

produktivita lesnej pôdy (stanovišta)

pomer množstva výrobkov k množstvu vynaloženej práce; nesprávne sa týmto termínom označuje úrodnosť alebo bonita pôdy (stanovišta)

protioheň

založenie a pustenie ohňa v ústrety lesnému požiaru vo chvíli, keď nastáva vzdušný ťah smerom k požiaru

protipožiar

spoločné označenie protiohňa a odžehu

protipožiarna rozluka

priesek v lese utvorený na to, aby sa zabránilo šíreniu požiaru z jednej časti lesa do druhej

prsá hrúbka, pozri prsný priemer stromu

prsá výtvarnica, pozri nepravá výtvarnica

prsný priemer stromu = **prsá hrúbka**

priemer stojateho kmeňa, meraný v tzv. prsnej výške, t. j. 1,30 m nad zemou

prúd

výkon všetkých prác v cyklickom výrobnom procese

prúdová linka

reťaz pracovných miest náležiacich jednému technologickému procesu

prúdová metóda práce (v lesnej manipulácii)

organizácia práce, pri ktorej dôsledná deľba práce a presný časový rozvrh naväzuje na seba v plynulých cykloch

pruhová rúbaň, pozri kulisová rúbaň

prúžková sejba

výsev semena v pásikovom tvare

prúžková siatba, spr. prúžková sejba

pucka, pozri kyjanica

pučanie

zväčšovanie objemu dreva vlhkosťou nasiaknutou vplyvom jeho hygroskopicity

rastlinisko, pozri stanovište

raždle

sbierané suché haluze

reakčné drevo, pozri kremenité drevo

reálne vzorníky

vzorné kmene na určenie drevnej hmoty porastu, ktoré sa v poraste stínajú a kubikujú v zofatom stave

redukčný faktor

koefficient, ktorým sa prepočítava priestorová miera rovnaneého dreva na kubickú mieru

regeneračný žer, pozri posilňovací žer

registračná priemerka

priemerka, ktorou sa priemery nielen merajú, ale súčasne aj registrujú, prípadne sa registrujú aj kruhové plochy a objem meraneého dreva

relatívna lesná pôda

lesná pôda, ktorú možno po odlesnení trvale a s úspechom použiť pre poľnohospodársku výrobu

revír

1. horársky okres,
2. poľovný obvod

revírník

funkčný titul vedúceho revíru

rezok, pozri bezkoreňová sadenica

rojenie

zjav, pri ktorom hmyz hromadne opúšťa miesto svojho vývinu a naletuje na miesta vhodné pre jeho ďalšie rozplodzovanie

rovnané drevo = **polenové drevo**

drevo uložené a merané v priestorovej miere

rozbor kmeňa, pozri analýza kmeňa

rozluka

rozčleňovací priesek, ktorý má za úlohu rozdeliť rozsiahle rovnoveké porasty s ohľadom na ochranu lesa proti vetru a pre získanie väčšej hospodárskej pohyblivosti

rezonančné drevo

drevo určené pre výrobu rezonančných dosák hudobných nástrojov

rozptýlená ťažba = roztrúsená ťažba

ťažba dreva ojedinele vyberaných stromov z porastu podľa pestebných požiadaviek

rozvádzanie = rozvod (šraňk)

vychýlenie hornej časti zubov píly striedavo na obe strany pre ľahší pohyb pílového listu v reze

rozvod (šraňk), pozri rozvádzanie

rozvodka = šrankovač

nástroj na robenie rozvodu pílových zubov

rúbaň = rúbanisko

časť lesa, kde bol vykonaný rúb

rúbanisko

súvislé alebo rozptýlene vyrúbaná plocha lesa v rúbaňovom hospodárstve

rúbaňový hospodársky spôsob

spôsob ťažby a obnovy lesa, pri ktorom po zrúbaní mýtného alebo porubného porastu zostáva plocha holá (holorubné hospodárstvo) alebo porastená iba najmladšími ročníkmi mladého porastu (podrastové hospodárstvo). Rúbaňové hospodárstvo je protikladom výberkového hospodárstva

rúbaňový les

les rúbaňového hospodárskeho spôsobu

rytmus prídu

priemerná doba potrebná na výrobu jedného plm drevnej hmoty vo výrobnom procese

sadenica

drevnatá rastlina alebo jej časť (bez koreňová sadenica), použitá na zalesnenie (koreňová sadenica)

sapina

železný hákovitý zobec na masívnom porisku, používaný na ručné ovládanie pohybu dreva v lesnej manipulácii

sblížovanie dreva

doprava drevnej hmoty z miesta stínky k stálym lesným komunikáciám

sejba naplno

súvislé osiatie istej plochy semenom

sekáč

kosákovitý kovový nástroj na drobnejšie pomocné úkony pri stínke a pri výchove mladín

semenáčik

drevnatá rastlina po svojom vyklíčení až do času, keď nadobudne charakteristický tvar stromčeka (vo veku 2 až niekoľkých rokov) alebo keď sa určí na vysadenie

semenák, pozri výstavok

semenište

prechodne upravená plocha pre vypestovanie semenáčikov na výsadbu

siahové drevo (rovnané), pozri metrovica

skeletovanie

ožieranie listovej čepele hmyzom tak, že ostáva len žilnatina listu

skrenčenie dreva

začiatocné štádium rozkladu dreva hubami (najviac u buku)

skusná plocha

s taxačného hľadiska typická a charakteristická časť konkrétneho porastu, na ktorej sa zisťujú taxačné dáta porastu

služobná knižka

deník o vykonanej práci a o získaných pozorovaniach, vedený lesným personálom

smiešaný porast

porast pozostávajúci aspoň z dvoch druhov drevín v ojedinelom alebo skupinovitom zastúpení

smollarenie

úkon získavania živice zo stojatých stromov

snehová jama

jama vyplnená snehom, v ktorej sa sadenice pred zalesnením uschovávajú, aby sa predčasne nerozvíly

snubná komôrka

rozšírené miesto v požerku kôrovcov, kde sa odohráva párenie chrobákov

sortiment

druh surového dreva alebo výrobkov z dreva, vyrobených v lesnom hospodárstve, podľa kvality a rozmerov

sortimentácia

výroba sortimentov drevnej hmoty stromu na surovinu podľa kvality a rozmerov

spádovitý kmeň

kmeň, ktorého hrúbka sa smerom do výšky nápadne znižuje (viac ako 1 cm na 1 m)

spodná drevina, spr. spodné stromy

spodné stromy

1. v porastoch dvojurovňových a viac úrovňových označenie dreviny spodných úrovní,
2. v porastoch s jednou úrovňou nesprávne označenie pre podúrovňové stromy

spón

vzdialenosť sadeníc a spôsob ich rozmiestenia pri sadení

spráchnivenie dreva

konečné štádium rozkladu drevnej hmoty hubami v suchom prostredí

správa lesného hospodárstva

administratívna jednotka pre lesnú produkciu

spúšťanie

sblížovanie dreva po úbočiach a svahoch gravitáciou

stahovanie

sblížovanie dreva z lesného porastu na prednej náprave alebo po zemi

stanovište = rastlinisko

súhrn všetkých prírodných činiteľov vytvárajúcich prostredie, v ktorom žije rastlina

staťová sústava

spôsob časovej a priestorovej úpravy lesného hospodárstva: obmýtna doba sa delí na periódy (state),

v rámci ktorých sa upravuje etát buď podľa plochy, buď podľa hmoty alebo kombinovane

stínací obrat, pozri obmýtna doba

stínací turnus, pozri obmýtna doba

stínací zvrät, pozri obmýtna doba

stínanie = stínka

úkon, pri ktorom oddelíme kmeň stromu od jeho prízemnej časti (pňa) a zvalíme ho

stínka, pozri stínanie

stratifikácia

špeciálne uloženie semien za účelom urýchlenia klíčenia

stredná hrúbka porastu = stredný prsný priemer

prsný priemer stromu, ktorý má strednú hmotu v poraste

stredná porastná výška, pozri porastná výška

stredný les, pozri les stredného tvaru

stredný prsný priemer, pozri stredná hrúbka porastu

stromová hmota, pozri nadzemná hmota

strúžková sejba, pozri žliabková sejba

surovica

čerstvá kmeňová guľatina, pochádzajúca zo zimnej stínky

sústava vekových tried

metóda hospodárskej úpravy lesa, založená na ploche a na porovnaní skutočného rozloženia vekových tried s rozložením normálnym

svetlomilná drevina

drevina s väčšími nárokmi na svetlo

sypavosť šišíek

pomer medzi množstvom získaného semena a váhou šišíek

systém lesného úradu

spravovanie lesného majetku v troch organizačných stupňoch služby správnej, služby výkonnej a služby pomocno-technickej a ochrannej

system lesnej spravy

spravovanie lesného majetku v dvoch organizačných stupňoch služby správnej a výkonnej a služby pomocno-technickej a ochrannej

škola čistého výnosu z lesa

buržoázne ekonomické učenie, podávajúce majiteľom lesov návod, ako dosiahnuť najvyššiu rentu (dôchodok) z lesného hospodárstva

škola čistého výnosu z pôdy

buržoázne ekonomické učenie, podávajúce majiteľom lesov návod, ako dosiahnuť najvyššiu rentabilitu kapitálov investovaných do lesného hospodárstva, t. j. ako dosiahnuť najpriaznivejší pomer výnosu ku kapitálu

škola finančnej produktivity

škola čistého výnosu z lesa

škola rentability

škola čistého výnosu z pôdy

škôlkovať

presádzať semenáčky pre zaistenie ich vývoja

šraňk, pozri rozvádanie

šrankovač, pozri rozvodka

štátne spravovanie lesov

vykonávanie odborných úkonov v neštátnych lesoch orgánom štátnej správy

štet

miesto pripravené na postavenie mlie

štiepané drevo = štiepy

rozkálané poľená

štiepy, pozri štiepané drevo

štipák

sochor opatrený železným hrotom, používaný na ručné premiestovanie guľatiny

štipková sejba

vysiatie niekoľkých semien, ktoré možno zachytiť medzi končeky troch prstov

štrbinová sadba

sadba do štrbín vyhlbených klinovitým nástrojom

štubnianka

zastaralý typ píly, ktorý vznikol v okolí Hor. Štubne
štyk, pozri lúpač

tachinovaný

adj. na označenie hmyzu, v ktorého vnútri žijú larvy múch čeľade Tachinidae

ťažba lesa

činnosť, ktorou sa z lesa získava drevná hmota a iné suroviny

ťažobný vek,

vek, v ktorom sa rube

tenátnica

starší názov bočného hospodárskeho prieseku, zpravidla kolmého na hospodárnicu; oddeľuje mýtne články

technický vek stromu (porastu)

obdobie, v ktorom dosahuje kmeň (porast) také rozmery a vlastnosti, aké vyhovujú určitým technickým účelom

tenčina

hmota všetkých nadzemných častí stromu, ktoré sú na hrubšom konci (včítane kôry) hrubé najviac 7 cm

textúra

štruktúrou dreva vytvorené kresby, ktoré vyniknú po opracovaní dreva

tieňomilovná drevina, spr. tieň znášajúca drevina

tieň znášajúca drevina

drevina s malými nárokmi na svetlo

točivý rast

chyba dreva, zavinená špirálovitou štruktúrou drevných vlákien

trusník

zariadenie (obyčajne arch papiera) položené pod koruny stromov tak, aby naň padal trus hmyzu. Podľa počtu trusu odhadujeme počet žerúceho hmyzu v korunách

túlavá ťažba

nesystematické rúbanie stromov výberkovým spôsobom bez ohľadu na obnovu lesa

tvárový exponent

exponent vo všeobecnej rovnici morfologickej krivky, udávajúci tvar morfologickej krivky (priamka, parabola) a súčasne tvar rotačného telesa, ktorý vzniká rotáciou morfologickej krivky

tvorba lesov

životný prejav lesa ako prírodného útvaru

tvýkovina

vývojové štádium lesného porastu, v ktorom sa začína čistenie kmienkov

úpal kôry

poškodenie stromu, vyvolané tepelným účinkom snežných lúčov, spôsobujúcich patologické podráždenie, poškodenie alebo odumretie kambía. Prejavuje sa zhrubnutím, popraskaním alebo odpadnutím kôry

úplný výškový grafikon

výškový grafikon zostrojený pre rozpätie všetkých hrúbkových stupňov dreviny v poraste

urobenie stolice, pozri zaštiepenie**úrovňový strom**

strom, ktorého výška prevláda v rovnomerom poraste

uvalovať

ukladať gulatinu do hrb

uvoňovacia prebierka

výchovný zásah do porastnej skladby, ktorý prerušuje korunový zápoj a chráni koruny vybraných stromov pred nátlakom vrastavých stromov (podľa Schädellina)

územok, pozri oddenok**úžitkové drevo**

drevo určené pre ďalšiu, najmä priemyselnú výrobu

úžitkové prútle

úžitkový sortiment z brezových a vrbových ohybných výhonkov

váha stromu (prírodná)

vychýlenie stromu od svlislice

vegetačný pokoj

obdobie, v ktorom rastliny neasimilujú

vegetatívne rozmnožovanie

nepohlavné rozmnožovanie

veľkopoľné hospodárstvo

obnova lesa na veľkých plochách, pri ktorej rozsah zá-
sahov vyvoláva určité nepriaznivé následky

vetrací otvor

okružlý otvor v kôre nad materskou chodbou kôrov-
cov. Slúži na opätovné párenie, na vyhadzovanie drviny
a snád' aj na zmenenie mikroklimy v materskej chodbe
— vetranie (z čoho vzniklo pomenovanie)

vetrolam

pás lesa, založený a udržiavaný v záujme zlepšenia
podmienok poľnohospodárskej výroby

vláknina

sortimenty určené ako surovina pre celulózu a papier

voluptoár

časť majetku venovaná luxusným cieľom podľa záľuby

majiteľa lesa (napr. park, obora a pod.)

vrúbeľ, pozri bezkoreňová sadenica**vřškovanie**

shromažďovanie sa polyedrickou chorobou ochorených
húseníc na terminálnych výhonkoch, kde hromadne
hynú

vřškové hospodárstvo, pozri vřškový spôsob ťažby**vřškový spôsob ťažby = vřškové hospodárstvo**

ťažba vetiev založená na výmradnosti stromov

všeobecné výnosové tabuľky

výnosové tabuľky zostavené pre rozsiahle územie; ob-
sahujú stredné dáta o vzraste porastov, zistené zo skú-
mania na rozsiahlom území

vtřúsená drevína

drevína, ktorá v poraste dosahuje najviac 5% zastú-
penia

výberkové hospodárstvo, pozri výberkový hospodársky spôsob

výberkový hospodársky spôsob

spôsob ťažby a obnovy lesa, pri ktorom sa rúbu — vyberajú stromy jednotlivé alebo v skupinkách, takže celý pôdny a vzdušný priestor lesa je trvale využitý pre tvorbu drevnej hmoty. Výberkové hospodárstvo je protikladom rúbaňového hospodárstva

výberkový les

les výberkového hospodárskeho spôsobu

výberbný les, spr. výberkový les

vyformovanie (úžitkového dreva)

výroba sortimentov z guľatiny v celých dĺžkach

výchova

súhrn pestovateľských zásahov, ktoré smerujú k zlepšeniu podstaty a prirastavosti lesa

výchovná drevina

drevina pestovaná pre výchovu hospodárskych drevín porastu

výchovný

prívlastok označujúci pestovateľský zásah do porastu

vylepsenie, spr. doplnenie

výlet = výletový otvor

otvor, ktorým dospelý hmyz opustil miesto svojho vývinu

výletový otvor, pozri výlet

výluka stromov

prírodné ubúdanie počtu stromov s pribúdajúcim vekom porastu

vymázanie

poškodenie koreňovej sústavy rastlín, vyvolané striedavým zmrznutím a rozmrznutím povrchu pôdy

výmľadnosť

schopnosť vytvárať výhonky z pňovej alebo koreňovej časti po zrubaní stromu

výmľadok

strom vzniknutý výmľadnosťou

výnosová hodnota lesa

kapitálová hodnota lesa, vypočítaná kapitalizovaním čistého výnosu z lesa ako ročnej trvalej renty

výnosová hodnota pôdy

kapitálová hodnota pôdy, vypočítaná kapitalizovaním čistého výnosu z pôdy ako periodickej trvalej renty

výnosové tabuľky

taxačné tabuľky udávajúce dáta o vývoji porastov, a to hlavne týchto veličín: počet kmeňov na ha, stredná výška, stredný prsný priemer, kruhová plocha na ha, hmota na ha, rôzne druhy prírastkov

výrez

guľatina vyrezaná na dĺžku určenú potrebami dopravy a ďalšej výroby

výroba dreva

1. (v užšom smysle a v praxi) bežné označovanie stínky a prípravy dreva,
2. (v širšom smysle) úkony manipulácie dreva v lesnom hospodárstve okrem dopravy,
3. (v najširšom smysle) aj doprava dreva v lesnom hospodárstve

vyrovnávacia doba

obdobie, v ktorom má byť skutočný les vo všetkých podmienkach uvedený na stav „normálny“

výrubok = etát

množstvo dreva (hmoty lesa), ktoré sa môže ročne z lesa vyrúbať s ohľadom na výnosovú vyrovnanosť lesného hospodárstva

vysoký les, pozri les vysokého tvaru

výstavok = semenák

strom ponechaný na holých rúbaniach za účelom obnovy lesa nasemenením alebo za účelom dosiahnutia hrubých sortimentov

vystierat

prípravovať soťaté kmene do smeru dopravy

vlk = výstrelok

výhonok na kmeňoch, vyvolaný zväčšeným prístupom svetla alebo rôznymi fyziologickými príčinami

výstrelok, pozri vlk

výškomer

prístroj používaný v lesníctve na meranie výšok stojacich stromov

výškový grafikon

grafická konštrukcia, ktorá predstavuje grafické znázornenie korelačného vzťahu medzi prsnými hrúbkami a výškami stromov istej dreviny v poraste; znázorňuje teda výšky stromov ako funkciu prsných priemerov

vytlkanie

poškodzovanie stromkov zverou (jelenou, dančou a srnčou), ktorá otiera parožia o stromky a takto sa zbavuje lyka z parožia

výtvarná výška

pomocná počtárska veličina, udávajúca súčin dvoch dendrometrických veličín: súčin výšky a výtvarnice stromu

výtvarnica

bezrozmerné číslo, udávajúce pomer skutočného kubického objemu kmeňa ku kubickému obsahu ideálneho valca o rovnakej kruhovej ploche a výške, ako má kmeň

vyvrat

strom vyvalený vetrom aj s koreňom

vzorcová metóda

spôsob časovej úpravy lesného hospodárstva, pri ktorom sa počíta etát podľa matematických formúl z dát odvodených sumárne pre hospodársku skupinu

vzorníková inventarizačná metóda

metóda určujúca drevnú hmotu porastov na základe vzorných kmeňov zvolených v danom poraste

xylometer

prístroj na presné určovanie objemu dreva na základe fyzikálneho zákona o objeme telesa ponoreného do vody

základná drevina

drevina počtom prevládajúca v miešanom poraste

základná kniha lesov

kmeňová kniha evidencie lesov, ktorú vedie lesná dohľadacia služba

základný stav (škodcu)

stav škodcu v poraste, pri ktorom ešte nastáva citeľné hospodárske poškodenie porastu

zakmenenie

pomer skutočnej kruhovej plochy alebo hmoty ku hmote alebo ploche výnosových tabuliek, udanej pre plné zakmenenie

založiť sadenice

uschovať vyzdvihnuté sadenice provizórnym zahrabaním koreňov do pôdy alebo uložiť sadenice do snehových jám

zápalná diera

kanál na spodku mäle, vedúci od kraja až do stredu, ktorým sa zapaluje „fakľa“

zápoj

vzájomná poloha korún, prejavujúca sa ich prenikaním, dotykom alebo uvoľnením

zárez, pozri medzirez**zariaďovacia doba**

obdobie, pre ktoré je vypracovaný lesný hospodársky plán

zarovnávač = géč

nástroj na srovnanie hrotov pily do rovnakej výšky

zaštíepiť sa, pozri zaštíepenie

zaštiepenie = urobenie stolice

roztrhnutie kmeňa pozdĺžnym smerom od jeho odrezanej časti pri páde stinaného stromu alebo pri rozrezaní

záštitný protipožiarny pruh

pruh, na ktorom sa obnaží minerálna pôda, aby sa zabránilo šíreniu pozemného požiaru z jednej časti lesa do druhej

zátinok

zásek v podobe širokého klína, vyrúbaný alebo vyplnený pre účelné zvalenie stromu

záves (sekery)

uhol, pod ktorým je kovová časť sekery pripevnená na porisko

zavetviť sa

obrást, vytvoriť plášť

závrť, pozri návrt

zazimovanie sadeníc

zabezpečenie sadeníc proti vymŕzaniu

zelené hnojenie

zlepšovanie pôdy nedrevnatými rastlinami, obohacujúcimi pôdu dusíkom, ktorých zelené časti sa do pôdy zaorávajú alebo zaráľujú

zlmná stínka

stínka (a práce s ňou spojené) vykonávaná v období vegetačného pokoja

zmladzovacia doba, pozri obnovná doba

zodpovedný lesný hospodár

lesný odborník, ktorému je uložená povinnosť zachovávať v lesnom hospodárstve zákonné predpisy

zrelostný žer

požieranie rastlín mladým hmyzom za účelom pohlavného dospievania hmyzu

zrkadlo

plôška, na ktorú sú sústredené húsenice na určitý čas po vyliahnutí

žer

1. požieranie rastlín hmyzom,
2. pastva ošipáných na opadnutom žaludí

žerovisko

miesto hromadného žeru hmyzu

žliabková sejba = strúžková sejba

výsev semena do pripravených žliabkov

žrde

tenké úžitkové drevo, charakterizované určitými hrúbkovými a dĺžkovými rozmermi (približne do hrúbky 13 cm priemeru, meraného na jeden m od hrubého konca)

žrďovina

vývojové štádium lesného stromovia, v ktorom už vzniká hrubina, ale nejde ešte o kmeňovinu

LESNICKÝ TERMINOLOGICKÝ SLOVNIK

Spracovala Komisia pre lesnícku terminologiu pri Ustave slovenského jazyka Slovenskej akadémie vied v Bratislave pod vedením prof. Ing. Dr. Františka Papánka.

Vydala Slovenská akadémia vied v Bratislave 1953 ako 7. súzok Odbornej terminologie. Odborný redaktor Dr. Ján Horecký.

Technický redaktor Libuša Jacková. Korektor Vilma Repáňová.
301-12. Daň 4^{1/2}%. C. 7.632-28/53. P. č. 217. Náklad 1.000 výtlačkov.
Papier 221-10, 86×122, 80 g. P. h. 3,50, v. h. 1,24, a. h. 1,21. Vytlačily
Knižné závody, n. p., prevodzovňa Trnava zo sadzby Medieval Z.

Cena kart. Kčs 30.—.